

REPORTAGE Zaanstad blokkeert uitbreiding productie, maar 'we moeten verder'

Exter leidt eigen mensen op in procestechniek

Medewerkers van Exter Food Ingredients beginnen met een opleiding procestechniek A. In eigen huis; geregeld en betaald door de werkgever. Wel precies op het moment dat de gemeente Zaanstad Exter de voet dwars zet bij de uitbreidingsplannen. Een vervelende spagaat, maar: „Als bedrijf moet je verder. Ook met de ontwikkeling van de medewerkers”, vindt directeur Paul Bruggink.

Koffie met gebak bij Exter voor de leerlingen procestechniek en hun begeleiders.

FOTO ERIK RIETMAN

Ronald Massaut
r.massaut@mediahuis.nl

Zaandam ■ Zo'n vijftien medewerkers van Exter, allen uit de productie, zijn woensdag begonnen met de opleiding die voorheen bekend stond als Vapro A. Een nieuwe naam, maar nog minstens zo gewild bij productiebedrijven als voorheen. Het mes snijdt aan twee kanten. Het opleidingsniveau binnen het bedrijf krijgt een impuls. Voor de betrokken medewerkers wordt het werk interessanter en zij belanden in een hogere loonschaal.

De gemeente Zaanstad heeft Exter een nieuwe omgevingsvergunning geweigerd voor uitbreiding van de productie. Zaanstad wil in de Houthavenhoek woningbouw realiseren, maar binnen de bestaande geurcontouren van het bedrijf. Paul Bruggink, die samen met zijn broer John de directie voert, legt zich daar niet bij neer. En daarom de opleidingsplannen schrappen, dat willen ze niet. „We zitten hier en we werken hier nu eenmaal. Dit is onze basis.”

Over de aanleiding van het scholingsprogramma: „Als bedrijf zijn we enorm in ontwikkeling. Onze afzet en omzet groeit wereldwijd. We hebben ook een fabriek in Bangkok (Thailand) en verkoopkantoren op alle continenten. In Zaandam werken 75 mensen, waarvan elf mensen op onderzoek & ontwikkeling. Nieuwe producten die we ontwikkelen maken we in onze eigen fabrieken. Dat vraagt van medewerkers steeds meer kennis en beheersing van productieprocessen.”

Vijfploegendienst

Medewerkers met een opleiding procestechniek zijn moeilijk te krijgen. Daarom koos Exter ervoor om in samenwerking met het Regio College en opleider Litop eigen mensen te scholen. Daarbij is het bedrijf niet over een nacht ijs gegaan, want medewerkers doen dit naast hun volledige baan in vijfploegendienst.

Drijvende kracht achter het pro-

„Als ik tijd vind om te voetballen, dan vind ik ook tijd om te leren

ject zijn hr-manager Sonja Sikkes en productiemanager Rick den Hartog. „Scholing is belangrijk, maar wij wilden er ook zeker van zijn dat deelnemers de opleiding met succes kunnen afronden. Het gaat om 30 weken en we vragen nogal wat van ze. Daarom is het zo eenvoudig mogelijk gemaakt. Bijvoorbeeld aansluitend aan de ochtenddienst. Van de werkplek even oprispen en om 14.30 uur in het leslokaal”, vertelt Sikkes

Thuisfront

„Zwaarder is het voor de mensen die uit de nachtdienst komen of de late dienst doen. Daarom hebben we vooraf gekeken of de opleiding haalbaar is, of mensen voldoende gemotiveerd zijn. Belangrijk voor mede-

werkers en voor ons is ook dat zij gesteund worden door het thuisfront. Daar hebben we individueel met hen over gesproken. Enkele medewerkers hebben net een kind of een jong gezin. En de cursisten moeten ook huiswerk maken. Daarvoor krijgen ze van ons een tablet en dergelijke. En al heeft iedereen een mentor en bieden we als bedrijf veel ruimte, de medewerkers moeten het zelf doen.”

John en Paul Bruggink gaven woensdag zelf de aftrap met koffie en gebak in de vergaderzaal. En de uitreiking van tablets en toebehoren aan de deelnemers. En van hen is Mohamed El Mehdaoui (33), kortweg Mo. Hij heeft de laborantenopleiding gedaan, maar werkt al langer bij Exter. Hij is blij met dit initiatief en ziet het als een kans op promotie. „Mijn uitdaging is om productieprocessen beter te begrijpen en misschien om die zelf vorm te geven. Dat begint met scholing en die kans neem ik graag aan. Ik weet dat het hard werken wordt, maar ik heb de steun van het gezin. En dan moet het gewoon lukken.”

Vijf kinderen

Met één kind is dat in theorie eenvoudiger dan voor zijn collega Hairiks Jansen. Hairiks (35) heeft vijf kinderen en zijn vrouw werkt ook. Net als hij in ploegendienst. Geen ideale uitgangspositie om naast werk en gezin een studie te beginnen. „Ik weet dat het moeilijk kan worden met vijf kinderen thuis,

Hairiks Jansen wil na A ook het B diploma procestechniek halen.

FOTO ERIK RIETMAN

maar ik heb gezegd: als ik tijd vind om te voetballen, dan vind ik ook tijd om te leren om een opleiding te doen. En zo is het natuurlijk ook. Niet voetballen, maar leren.”

De eerste nazaat kwam vroeg zodat Hairiks eerder stopte met school om te gaan werken. Als uitzendkracht kwam hij jaren geleden bij Exter terecht en is daar gebleven. Tot tevredenheid van Exter. Bij afwezigheid vervangt hij nu soms al de hoofdoperator. Op termijn wil hij zelf leiding geven. „Daarvoor heb ik een aanvullende opleiding nodig, dat begrijp ik. Na Procestechniek A wil ik ook de B-opleiding volgen. Dat kost nog een jaar extra, maar dat heb ik er wel voor over. En thuis vinden ze het ook geweldig.”

Exter Aroma

Exter is in 1928 opgericht door Roelof van Exter als Exter Aroma, fabriek van soep- en spijzaroma in Zaandam. Hij begon aan het Sluispad een vetsmelterij en de productie van aromatische sausen. Daarvoor haalde hij in het centrum van Zaandam vet en beenderen op. Onder licentie van Nestlé maakte hij hartige bouillons, de bekende Maggi (Bron: Zaanwiki). Anno nu ontwikkelt en maakt Exter Food Ingredients authentieke hartige smaken. „Vlees, vis, kip, groente, umami: alles kunnen we maken”, zegt Exter op de eigen website. „Op natuurlijke basis, volgens ons authentieke proces bereid: langzaam inkoken en bakken in de oven.”